

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

LUXEMBOURG

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Press och information

PRESSMEDDELANDE nr 38/07

den 5 juni 2007

Domstolens dom i mål C-170/04

Klas Rosengren m.fl. mot Riksåklagaren

FÖRBUDET MOT ATT PRIVATPERSONER IMPORTERAR ALKOHOLDRYCKER TILL SVERIGE UTGÖR EN OBEFOGAD KVANTITATIV RESTRIKTION AV DEN FRIA RÖRLIGHETEN FÖR VAROR

*Åtgärden är inte ändamålsenlig för att uppnå syftet att allmänt begränsa alkoholkonsumtionen
och står inte i proportion till syftet att skydda ungdomar mot alkoholkonsumtionens
skadeverkningar*

Enligt den svenska alkohollagen är detaljhandeln med alkoholdrycker i Sverige underordnad ett monopol som innehas av Systembolaget. Import av alkoholdrycker får bedrivas av Systembolaget och grossister som godkännts av staten. Det är förbjudet för privatpersoner att importera alkoholdrycker. Förbudet innebär att den som önskar importera alkohol från andra medlemsstater endast kan göra detta via Systembolaget. Systembolaget är skyldigt att anskaffa samtliga alkoholdrycker på konsumentens begäran och bekostnad, om det inte finner att det finns hinder mot det.

Klas Rosengren och ett flertal andra personer beställde kartonger med spanskt vin på postorder. Vinet importerades till Sverige av en privat transportör utan att det anmäldes till tullen. Vinet beslagtogs därefter av tullen i Göteborg och förklarades förverkat av Göteborgs tingsrätt på grund av att det importerats i strid med alkohollagen.

Högsta domstolen, som prövar målet i sista instans, har frågat Europeiska gemenskapernas domstol huruvida bestämmelserna i den svenska lagstiftningen är förenliga med gemenskapsrätten och särskilt med principen om fri rörlighet för varor, som säkerställs genom fördraget.

Domstolen konstaterar inledningsvis att de aktuella bestämmelserna skall prövas mot bakgrund av gemenskapsbestämmelserna om fri rörlighet för varor och inte mot bakgrund av de specialbestämmelser som rör statliga monopol. Sistnämnda bestämmelser skall nämligen endast tillämpas på bestämmelser som rör monopol eller deras funktionssätt. Monopolets särskilda

funktion enligt alkohollagen omfattar inte import av alkoholdrycker. I alkohollagen föreskrivs däremot en ensamrätt för Systembolaget att bedriva detaljhandel med alkoholdrycker i Sverige.

Utgör den svenska lagstiftningen en restriktion av den fria rörligheten för varor?

Domstolen konstaterar inledningsvis att Systembolagets möjlighet att avslå en konsuments begäran om import av alkoholdrycker utgör en kvantitativ importrestriktion.

Domstolen påpekar även att konsumenter som använder sig av Systembolagets tjänster för att anskaffa alkoholdrycker som måste importeras drabbas av ett flertal olägenheter som de inte skulle ha haft om de själva hade importerat dryckerna. Förutom att köparen drabbas av administrativa och organisatoriska olägenheter faktureras han framför allt ett pris som vid samtliga importen även omfattar, utöver den kostnad som leverantören fakturerat för dryckerna, ersättning för Systembolagets administrativa kostnader och transportkostnader samt en marginal på 17 procent som köparen i princip inte hade varit tvungen att betala om han själv hade direktimporterat varorna.

Förbudet mot att privatpersoner importerar alkoholdrycker utgör följaktligen en kvantitativ restriktion av den fria rörligheten för varor.

Kan restriktionen anses vara befogad?

Domstolen konstaterar att åtgärder som utgör kvantitativa importrestriktioner kan vara grundade på hänsyn till intresset att skydda människors hälsa och liv. Bestämmelser som har till syfte att förebygga skadeverkningarna av alkohol och motverka alkoholmissbruk kan vara grundade på sådan hänsyn. En restriktion är dock endast befogad om den är nödvändig och proportionell för att effektivt skydda människors hälsa och liv.

Systembolaget får avslå en begäran om anskaffning, men det har inte preciserats vilka skäl som kan ligga till grund för ett sådant avslag. Det har inte framkommit några uppgifter i målet som tyder på att Systembolaget i praktiken har avslagit en begäran om anskaffning på grundval av en viss högsta mängd beställd alkohol. Under sådana omständigheter har importförbudet till syfte snarare att främja Systembolaget som distributionskanal för alkoholdrycker än att allmänt begränsa alkoholkonsumtionen. **Importförbudet kan således inte anses ändamålsenligt för att uppnå syftet att skydda människors hälsa och liv.**

Vad gäller den åberopade grunden att förbudet har till syfte att skydda ungdomar från alkoholkonsumtionens skadeverkningar konstaterar domstolen att förbudet skall tillämpas på envar, oavsett ålder. **Det är således uppenbart att förbudet går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå det eftersträvade målet att skydda ungdomar från alkoholkonsumtionens skadeverkningar.**

När det slutligen gäller metoder för varudistribution och ålderskontroller av köparna, finner domstolen att det inte till fullo säkerställs att ålderskontrollen av de personer till vilka alkoholdrycker lämnas ut är effektiv under alla omständigheter. Det är inte heller fastställt att ålderskontroller inte skulle kunna genomföras på ett sätt som är minst lika effektivt, men som utgör en mindre omfattande begränsning. Exempelvis har kommissionen oemotsagd gjort gällande att samma syfte kan uppnås med ett system där ålderskontroller genomförs genom en deklaration i vilken de importerade dryckernas adressat, på ett formulär som bifogas varorna, intygar att han har fyllt 20 år. **Förbudet står således inte i proportion till syftet att skydda ungdomar mot alkoholkonsumtionens skadeverkningar.**

Under sådana omständigheter fastslår domstolen att **förbudet mot att importera alkoholdrycker inte kan anses grundat på hänsyn till intresset att skydda människors hälsa och liv.**

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Meddelandet finns tillgängligt på följande språk: BG ES CS DA DE EL EN FR IT HU NL PL PT RO SK SL FI SV

*Domen i fulltext finns tillgänglig på domstolens webbplats
<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SV&Submit=rechercher&numaff=C-170/04>
i regel från kl. 12.00 (CET) på dagen för avkunnandet.*

*För ytterligare upplysningar, var vänlig kontakta Gitte Stadler
Tel: (00352) 4303 3127, fax: (00352) 4303 3656*

*Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på EbS (Europe by Satellite),
en tjänst som tillhandahålls av Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för press och
kommunikation,*

*L-2920 Luxemburg, tel: (00352) 4301 35177, fax: (00352) 4301 35249
eller B-1049 Bryssel, tel: (0032) 2 2964106, fax: (0032) 2 2965956*